

тоя родъ. Сетиѣ, въ живота, — и психологията на по-напрѣдналата възрастъ, и усилването на материалнитѣ и материалистични стремления на духа, чужди обикновенно на юношата, живѣящъ въ блѣнове за свѣтовно, а не за лично щастие, и строгоопрѣдѣленитѣ занятия, които лека-полека придобиватъ тенденцията да станатъ навици и, най-сетиѣ, неминуемото затваряне въ една научна специалностъ или една практическа дѣятелностъ: — всичко това лека полека стѣснява интересите на човѣка и понижава неговата възприемливостъ изобщо и частно тая за художествени емоции. Като изключимъ влиянието на особено благородни и неблагоприятни условия на живота (— „истинския“, слѣдъ университетския животъ —), като изключимъ това влияние, което за обикновенни натури е всесилно и е въ състояние да създаде дълбоки литературни интереси, дѣто не ги е имало и да ги унищожи, дѣто понапрѣдъ ги е имало, остава като най-мощно влиянието на духовнитѣ навици и импулси, придобити прѣзъ врѣме на студентството. Каквото въ това отношение изгуби юношата, зреянятъ межъ много трудно би могълъ да придобие и то само съ голѣми усилия на ума и на волята. Въ никака друга епоха на живота душата не е така открита за великитѣ въпроси на човѣшкия животъ и никога вече субјектът нѣма отсетиѣ да прѣживѣе това безкористно и беззавѣтно отдаване на общите идеи, както прѣзъ врѣме на студентството.

Но може да ни се каже: Дѣ остава тогазъ влиянието на импулсите, придобити въ срѣдното училище, дѣто литературата се прѣподава въ по-